

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:
KASSA
Kossuth Lajos-utca 16.

Szerkesztőségi
telefon: 150. sz

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉS:

Helyben:
Egy évre . . . 14— korona
Fél évre . . . 7—
Negyedévre . . . 3:50
Vidéken:
Egy évre 20 korona
Fél évre 10
Negyedévre 5
Egyes szám ára 4 fill.

HIRDELESEK FELVETETNEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Beküldés a Fazekas-utcaról.) Telefon 150. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF.

Kapható minden dohánytözsében.
Megjelenik délután 5 órakor.

Akadékoskodók.

Kassa, július 30.

Rendszeres, eredményes munkát csak akkor végezhetünk, ha először: többen állunk a munkához, másodszer: ha a munkában egymást nemcsak nem akadályozzuk, sőt egymást segítjük.

A koalíciós pártok a kormány vezetése mellett nagy munkára vállalkoztak Augias istállóját kellett kiszöpörniök. A darabantok annyi piszkot és szennyt hagytak maguk után, amennyinek el tisztítására kevés egy-két ember, kevés egy-két év. De hozzáfogtak.

Siettetni a munkát nem lehet, mert az elhamarkodott munkán nincsen áldás. Ámde a türelmetlenek ezt nem képesek belátni. Ők mindjárt a hegy tetejére akarnak jutni anélkül, hogy a rendes utakon megmászta volna; s mi az eredménye ennek a sietésnek? A közepén kidőlnek s akik szép óvatosan előrehaladtak, azok kapják a szitkokat és átkokat.

Pedig ezt nem érdemlik meg. Ezek a fiatal darvak minden egyes dolognál föl-föltűnnek s idegeskedésükkel egyrészt azt bizonyítják, hogy nem méltók arra a bizalomra, mit a néptől nyertek; másrészt meg, hogy a komoly munkáról nemcsak fogalmuk, de még halvány sejtelmök sincs. S mikor azután a szitkozódásokba belefáradnak, nagy garral hirdetik, hogy ellenzékbe mennek. Jobban is teszik, legalább nem akadályozzák a komoly munkásokat.

A másik kis töredék még veszélyesebb. Ez dolgozik ugyan, de minden mozdulatával elárulja, hogy uralomra tör.

Ez a maroknyi kis sereg a legrobotabb önzésből táplálkozik. Büszkén veri mellét, hogy ő a népek pártja. Aki felületesen szemléli a dolgokat, az el is hiszi, mert a mézes-mázos beszédekből nem képes kihámozni az igazi tartalmat, nem tudja fölismerni a rejtett célokat. A néppárt munkálkodása nem igazi munka, hanem vetélykedés, még pedig nem is nemes, hanem rut és önző. Nem elégszik meg ez azzal a becsüléssel, amiben a koalíciós pártok részesítik, nem elégszik meg azzal, hogy a király személykörűli miniszter ép az ő kebeléből lett kiválasztva, nem — ő ennél többet, — mindent akar. Azt hiszi, hogy egyedül az ő programja üdvözít,

hogy csak az általa vallott elvek boldogíthatják a népet.

S mennyire nem igaz ez! Bécs terjeszkedő hatalmának ellentállani nem tud, sőt utját egyengeti, mert a nemzet tagjai közé olyan üszköt dob, amely szétrobbant bennünket s ha egyszer elválunk egymástól, az eredmény csak elpusztulás lehet. A néppárt sohasem keresi azokat a tényezőket, amelyek bennünket összekötnek, hanem amelyek szétválasztanak. Önző a szó legszorosabb értelmében.

Már ezek után önként merül föl a kérdés: mit keres még mindig a koalícióban? Kerékkötőre nincs ott szükség. Elég sok kellemetlenség származik a darabantok föl-fölbukkanásából, elég akadályt kell a kormánynak leküzdenie; miért akadékoskodik még a koalíciós párt is.

A vidéken meg úgy támad a függetlenségi pártra, mint az egér az oroszlanra. Csipdesi, rágcsálja, de alighanem ez fogja vesztét okozni, mert, ha egyszer a függetlenségek megújják ezt a heccet, úgy össze-morzsolják, hogy hirmondó sem marad belőle. Ezt pedig el nem kerülheti s vessen azután önmagára; okozza telhetetlenségét és rut önző természetét.

Az akadékoskodóknak ez a soruk, ez a méltó jutalmuk!

Drágul az élelem.

Mit használt az ankét?

Közélelmezési bizottságot!

Mikor úgy egyesek, mint a sajtó folytonos nógatásai következtében a polgármester összehívta azt a bizonyos ankét-et, melynek föladata lett volna megélhetési viszonyainkon könnyebbíteni: előre láttuk, hogy a tárgyalások eredménytelenek lesznek. Mert az ankét ugyszólván nem tett mást, mint konstataulta minden élelmi cikknél az áremelkedést; de üdvös javaslatokat nem hozott.

E fölött nem csudálkozunk. A magyar ember tanácskozásai mindig úgy, pipaszó mellett folynak le s bárha el is keresztelik a tanácskozást, — hogy idegen nyelven több reményt fűzzünk hozzá — ankétnek, mégis csak forma az egész, lényeg nélkül. Megígérték akkoriban, hogy legközelebb megint összeülnek, de eddig még ez nem történt meg. Pedig azokkal a kilátásba helyezett bizonyos intézkedésekkel már most kellene sietni, mert ha a tél készületlenül talál bennünket, nem fogjuk tudni, mihez kapjunk. Szén- és fahiány mindenestre lesz s kérdés, ha ennek megszüntetésére ülnek össze a népek vénei, jute idő a már megkezdettnek folytatására s eredményes bevégzésére. Aligha. Kettős munkához ket-

tőzött szorgalom kívánatik; ezt azonban — legalább ma még — Kassán nem várhatjuk meg.

Itt a bizottsági tagok — csekély kivétellel — csak feszelegni szeretnek, sűtkéreznek a kitüntetés sugaraiban s mikor elérkezik a valódi komoly munkának ideje — épen az ő kiabálásuk következtében — akkor szépen hátrahúzódnak s a tanácsot állítják csatasorba.

De az élelmezési bajok orvoslása már nem tűr halasztást. Újabb ankét is ép oly eredménytelenül fog szétoszlan, mint az első, hol oly sok szép szó hangzott el. Azért tehát leghelyesebben cselekednének, ha a közgyűlés kebeléből állandó közélelmezési bizottságot választanának, melyet azután folyton munkára lehetne sarkalni. Vannak még a bizottsági tagok között munkabíró és munkaszerető férfiak, ezeket kellene a mozgalom élére állítani s akkor a sok beszéd helyét elfoglalnák a tettek s lenne is a működésnek eredménye. De így sohasem lehet a bajokon segíteni.

A közélelmezési bizottság vezetőségének kötelessége volna tisztában lenni azzal, hogy mennyibe kerülnek az egyes élelmi cikkek, mennyit fogyasztanak, mennyi az eladó, mennyibe kerül a termelés, az előállítás, mit és mennyit szállítanak a vidékről. Ismernie kellene az okokat, melyek az árhullámzást előidézik és ha egy-egy élelmi cikk árát — amint ez nálunk epidemiaszerűleg mutatkozik — ijesztően fölemelik az eladók, kötelessége tudnia azonnal, vajjon az áremelés indokolt-e és ha igen, milyen mértékben? S ha az áremelés indokolatlan, nyomban életbeléptető radikális rendszabályokkal kötelessége megvédeni az ugysis nehéz anyagi viszonyokkal küzdő polgárságot a jogtalan kizsákmányolással szemben. Hiszen már eddig is megette Kassán minden ember a keresményét s még csak jól se lakott igazán s nagyon gyakran elmondhatja, hogy azt sem tudja, mit evett.

Nem kell tehát sokat ankéteznit, nem kell szép szónoklatokat kivágni, hanem tessék arra érdemes emberekből összeállítani — de minél előbb — a közélelmezési bizottságot. Nem először, nem is utoljára foglalkozunk ez ügygel s nem nyugszunk mindaddig, míg a közélelmezés terén valmi alapos és okos akció nem történik.

Közös konyha.

Nagy-Becskereken bevált.

Nem lenne-e jó Kassán is.

Az élelmiszereknek hallatlanul magas árához járulnak legújában a cselédmizériák is. Nem elég, hogy rövid egy-két év alatt legalább is kétszer akkorára emelkedett a cselédek bére, most még ők akarnak a háziasszonyoknak is parancsolni. S mihelyt a háziasszonyok egy kicsit rövidebbre fogják a pórát, ha nem engedik, hogy a drága élelemből a bakákat is hizlalják a konyhahölgyek, egyszerűen tovább állnak s vagy el kell tűrni a cseléd zsarnokságát, vagy anélkül kell maradni.

A nagybecskereki háziasszonyok azonban példát mutattak arra, miként kell a

bajon segíteni, hogy úgy az élelmiszerek drágasága, mint a cselédek kiállhatatlan viselkedése ellen védekezhessünk. Összeállítottak többet s közös konyhát nyitottak. Egy helyen körülbelül harminc család számára főznek s mint a jelentésből kitetszik, nemcsak olcsóbb úgy a megélhetés, de az egyes eledelék is teljesen kifogástalanok. Mert: nagyobb mennyiségben lehet bevásárolni az ételhez szükséges cikkeket s így olcsóbb áron juthatnak az elsörendűekhez, továbbá nem kell unostalan a cselédekkel vesződni, ami a legterheesebb és legkellemetlenebb volt mindig a háziasszonyi foglalkozások között. Nem kell tehát élelmezni a cselédet, megmarad a cseléd fizetése s az élelemhez is olcsóbb szerezni juthatni.

Van még ezenkívül jelentősebb eredménye is ennek a rendszernek. Az anya nincs elfoglalva a konyhában s így a házi teendők elvégzésére és a gyermekek nevelésére is elég ideje jut. Míg az atya foglalkozásához képest egészen aponát az üzletben, vagy hivatalban van elfoglalva, az anyának meg a legtöbb időt a konyhában kell töltenie, addig a gyermekek magukra hagyatva leginkább csintalankodásra gondoltak s hány esetben származott már ebből kár és veszedelem!

Bármelyik oldalát nézzük is a dolognak, mindenképen előnyösnek tűnik föl a közös konyha-rendszer. Kassán is küzdünk mindentéle nehézségekkel. Drága az élet, drága a cseléd s még hozzá rossz is: azt hisszük tehát, hogy a kassai nép is figyelemre méltatja ezt, a nyomoruságból egyedüli ki vezető utat s mihamar meghonosítják nálunk is a közös konyhának valóban áldásos intézményét. Védekezni csak így lehet — a hatóság közbelépte nélkül — az élelem- és cselédmizériák ellen.

Ne resteljünk tanulni a vidéktől, hanem a folytonos panasz helyett fogadjuk el azt, ami jó, ami célravezető.

Garaszkodás a művészetnél.

Leszállított színházi segély.

A színház fűtése és világítása.

Ismeretes a közgyűlés azon határozata, melylyel a kassai Nemzeti Színház évi segélyét 8000 koronáról 4000 koronára leszállította. A határozat annak idején kinos meglepetést keltett a kulturérzékű társadalom körében csakugy, mint a másvéleményen levő szüntügi választmány és a bizottsági tagok egy része között. Meglepte a főispánt és a polgármestert is ez a határozat, melyet meg nem történté tenni már nem lehet.

Van rá mód azonban, hogy e határozattal a kassai színészetet ütött sebet a városi közgyűlés kikurálja. *Kárpótolni kell a mindenkori igazgatót azzal, hogy a fűtés és a világítás terhes költségeit a város megkönnyíti neki.*

Tudvalevő dolog, hogy a színházi segély voltaképpen abból származott, hogy a város a színház fűtését s egyéb fentartási költséget évi 8000 koronával megváltotta. A város ezzel jó alkut kötött, mert a világítás évi számlája jóval többet teszen ki, mint a segély összege. Miután ezt a megváltást — nevezzük a segélyt ilyen — a város sokallotta, az összeg felére való redukálásából következik, hogy most kötelessége az igazgató költség számláján könnyíteni.

Konstatáljuk, hogy a polgármester a város ezen kötelességét érzi, miért is, a színházi világítás költségeinek redukálásáról tárgyal. Tárgyal pedig két irányban: dinamót akar felállítani, mely a színház világítására szolgálna s egyuttal a város házat is világítaná; másik terve, hogy a világítási egységát a villamtelep igazgatósága jelen- tekenyen mérsékelje.

A világítás házi üzemének előnyeiről nem nyilatkozhatunk, mert a költségterve-

zetről nincs tudomásunk, ellenben ismerjük a villamtelep igazgatóságának ajánlatát. E szerint a színházi világítás egységát a villamtelep igazgatósága 9 fillérről 6 fillérré akarja leszállítani, ami a világítás mai árának 33 százalékkal való mérséklését jelenti. Igen ám, de az igazgató a 9 fillér egységár mellett — úgy tudjuk — 30 százalék engedményt élvezett. Az egész mérséklés tehát 3 százalék, ami korántsem teszen ki 4000 koronát, amennyivel a kassai színház e címen kiutalt segélye megrövidült.

Az igazgató kárpótlása ebben az irányban tehát el nem érhető. Nem marad más hátra, minthogy kárpótolni kell őt a fűtésnél. *A kassai színház fűtési rendszere minden kritikán alóli. A téli hónapok alatt 12—14.000 koronát emészt fel.* Ennyi rengeteg pénzt pusztán a világítás költsége el nem bír. Ez nem normális, nagy hiba lehet a fűtési berendezésben. A városnak eminens kötelessége, hogy ezt a hibát kiküszöbölje. A drágasági anketten szó volt arról, hogy Kassán a rossz fűtési rendszerrel ellátott kályhák miatt a tüzelő anyaggal nagy pazarlás folyik. Nos a fűtőanyag pazarlásánál — sajnos — a színház igazgatója kénytelen előljárni. Az igazgató nyögi a rossz fűtési rendszer terhét. Mikor mindezt megírtuk, régi nótát fujtunk el, ki tudja hányadszor?! Most aztán itt az ideje, hogy a színház fűtési rendszerén gyökeresen változtasson a város. A légfűtés rossz. A drága meleget kiveri a szél.

Meg kell csinálni a gőzfűtést. Ez sok pénzbe kerül, annyiba azonban korántsem, hogy a megvont 4000 koronával a költség ne amortizálódhassék. Es akkor az igazgató is megtalálja szamadását, mert fűtése legalább is 4000 koronával kevesebbe fog kerülni, mint most.

UJDONSAGOK.

Betörések.

Mint valami ragályos betegség, olyan járványszerűen lépett föl mindenféle a betörés, tolvajlás s az ezekhez hasonló, ezektől származó büntettek halmaza. Megdöbbenve olvassa az ember a lapokat s önkéntelenül az a kérdés jön ajkára, vajjon kihalt-e már az emberiségből az erkölcsnek legutolsó szikrája is, vajjon oly gyenge és tehetetlen-e a társadalom és állam, hogy e bűnök nemcsak kiirtani nem tudják, de sőt engedik, hogy azok mindinkább elhatalmasodjanak?

Vizsgálódjunk csak, mik a közvezetien okai ennek a jelenségnek.

Megállapíthatjuk mindenekelőtt, hogy az erkölcsi érzék hiánya.

Ha valakinek szívét nem tették fogékonyra a szép, nemes és jó iránt, ha nem fejlesztették ki benne a munkakedvet, ha nem nevelték a munka megbecsülésére s ennek nemesítő hatását nem tették ismertessé előtte, ha nem ismeri az enyém és tied közötti különbségeket, mint a hogy ezt a nép nagy rétegénél tapasztalhatjuk: akkor a társadalom s az állam a bűnös s elmondhatjuk, hogy e bűnök elkövetésénél a nagyon is tág lelkiismeret szerepel indító ok gyanánt.

A paragon maradt lélek nem képes küzdeni az élet nehézségeivel, a nyomor nem ösztönzi munkára és kitartásra, hanem kényszeríti, hogy másoknak megkárosításával tegye tűrhetőbbé helyzetét.

Mivel pedig a bűnök elkövetői már elkerülték azt a kort, melyben sziveik nemesítéséről beszélni lehetne, a jobbaknak kellene óvatosknak lenni, hogy a gonoszoknak ne adassék alkalam a bűnök elkövetésére és éberebbnek kellene lennie a rendőrségnek, szigorubbnak a büntetésnek, hogy a félelem pótolná azt, amit az erkölcsi nevelés elhanyagolt.

A rendőrség jelenleg tehetetlenül áll. Ma is a sajtó részére nyitva álló könyvből figyelmezteti a lakosságot, hogy estefelé

zárja be ablakait, csak így veheti elejét a kellemetlenségeknek.

Mi nem tehetünk mást, mint tudomására hozzuk ezt a város lakóinak s ismételtelen azon óhajunknak adunk kifejezést, hogy *szaporítsák a rendőrlétszámát s vegye igénybe a város a csendőrség segélyét. Ennek meg van a tekintélye s csak ez tudná véget vetni a számtalan sok betörésnek, lopásnak és az ezekkel rokon bűncselekményeknek.*

— **Állandó választmányi ülés.** Kassa város állandó választmánya, ma délelőtt Eder Ödön polgármester elnöklete alatt ülést tartott. Az ülésen a délutáni közgyűlésre kerülő tárgyak fölött tanácskoztak s megállapították a törvényhatósági bizottság elé terjesztendő határozati javaslatok szövegét.

— **Halálozások.** Megay Gusztáv gyógyszerész tegnap este 9 órakor élete 81-ik évében meghalt. Az elhunytban Megay Arthur gyógyszerész, ifj. Megay Gusztáv cukrász, Megay Oszkár honvédfőhadbiztos, Megay Ernő honvédfőhadnagy, Megay Olivér és Róbert édesatyjukat gyászolják. Holnap, szerdán délután 4 órakor temetik az elhunytat. — Özv. Batek Vincéné szül. Céhmeister Johanna urnó élete 63 ik évében, Györgyiben elhunyt. — Kmetty Vilma 20 éves korában meghalt. Családján kívül, halálát vőlegénye is gyászolja. Az elhunyt menyasszony volt. — Markovics Margit 16 éves korában tegnapelőtt elhunyt.

— **A felfüggesztett városi tanácsos.** Megirtuk a minap, hogy Sátoraljaúj hely város képviselőtestülete egy szótöbbséggel kimondotta, hogy Hell Jenő felfüggesztett gazdasági tanácsos helyettesítését mellőzi és Hell állásába visszahelyezi. Mecner Gyula főispán erre sürgős átiratban fölhitva a polgármesteri hivatalt, hogy a legrövidebb határidő alatt újabb képviselőtestületi ülés névszerinti szavazással döntsön a törvényellenes határozat fölött. Ezt a gyűlést meg is tartották és a képviselőtestület most egyhangulag kimondotta, hogy hatályon kívül helyezi a multikori törvénytelen határozatot és a felfüggesztett gazdasági tanácsos helyettesítésével őt szótöbbséggel Rokmányi János adótszövet bízta meg. Miklóssy István és Kincsesy Péter képviselőtestületi tagok e választás ellen fölebbezést jelentettek be. A város ellen indított vizsgálat szakadatlanul folyik és nemsokára újabb megtorló intézkedések várhatók.

— **Elriasztott betörők.** Vasárnap éjjel ismeretlen tettesek a Gyárutcában levő Mária-udvarban Noszek őrnagy lakásába az ablakon át bemásztak s ott lopást kíséreltek meg. A házbeliek azonban az okozott zajra fölébredtek s a tettesek eredmény nélkül elmenekültek.

— **Hohenlohe herceg újabb birtokvásárlása.** Lőcséről írják: Hohenlohe herceg megvásárolt Alsó-Sunyava urbéreseitől egy tátrai erdőbirtokot kétszáz ezer koronáért. A vételáron az urbéresok Szakmáry Donát lucsvnai nemes birtokát szerezték meg.

— **A gyermekvédelem.** Andrassy Gyula gróf belügyminiszter az országos gyermekvédő-bizottság elnökének hatáskörére vonatkozólag valamennyi törvényhatósághoz a következő körrendeletet intézte:

Értesítem, hogy az országos gyermekvédő-bizottság elnökének, mint az országos gyermekvédelem társadalmi főfelügyelőjének hatáskörét a következőkben állapítottam meg: 1. Az országos bizottság elnöke az egész állami gyermekvédelemmel szemben gyakorolja a társadalmi ellenőrzést, különösen: a) megvizsgálja az állami gyermektelepeket, a telep bizottságának működését, a telepen lévő gyermekek elhelyezését és gondozását; amennyiben a társadalmi ellenőrzés szempontjából szükséges, a telep bizottság elnökének utján, a telep bizottságot összehívhatja; b) betekintési joga van az állami gyermek-

menedékhelyek adminisztrációjába, a pénzkezelés kivételével; c) megvizsgálja az állami gyermekvédelem kisegítő intézményeit. 2. Ha az országos gyermekvédő-bizottság elnöke a társadalmi ellenőrzés alkalmával mulasztást tapasztal vagy célirányosabb eljárást tart szükségesnek, erre az illetőket figyelmezteti; ha az illető a figyelmeztetést nem teszi magáévá, az elnök a belügyminiszterhez jelentést tesz. Egyáltalában a belügyminiszterhez bármikor javaslatot és jelentést tehet. 3. Megvizsgálja e rendelkezéssel adott általános fölhatalmazás alapján a gyermekvédelemmel foglalkozó társadalmi intézeteket és egyesületeket. 4. A telepbizottságok és menedékhely-bizottságok ülésein mindenkor részt vehet és ott felszólalási joga van. 5. Az országos bizottság elnöke az országos bizottság tagjaival, a menedékhelybizottságokkal, azok elnökeivel helyettes-elnökeivel, a telepbizottságokkal, ugyszintén a telepbizottságok elnökeivel és az ország összes hatóságával gyermekvédelmi ügyekben közvetlenül érintkezhetik.

A rendeletet megkapta Eder Ödön polgármester és dr. Puky Endre alispán.

— **Megint a cigányok.** Ugy látszik a cigányok már a mi vidékünkön is bátrabbak lesznek. Mintha csak megirigyelték volna dánosi rokonaiknak sikerét. Tegnap Gadzsor Károly, Laczkó András és Gábor András széplaki cigányok Lajkó Károly lakásába behatoltak és 10 koronát elloptak. A rendőrség ma reggel a Herman-féle Erzsébet-téri korcsmában elfogta és előállította őket.

— **Kirándulók veszedelme.** Máramarosszigetről jelentik: A rónaszéki Apaffy-sóbányába, melyben mintegy kilencven méteres mély víz van, vasárnap délután egy negyven tagú kiránduló társaság ment le. A társaság tagjai legnagyobb részt Szlatináfüred fűrdővendégei és máramarosszigetiek voltak. A bányában, hová lépcsőkön lehet lejutni, száz méter mélységben már elérhető a víz. A harang alakú bányát tutajon szokták körüljárni s a tutajra mintegy tizenkét embert engednek. A kiránduló társaságnak mind a negyven tagja ráment a tutajra, minek következtében a tutaj a felszállótól való öt-hat méternyi eltávolodás után a tulthezről sülyedni kezdett. Már térdig voltak a tutajon levők a sós vízben, mire megrémülve sikoltozni kezdtek, különösen a nők, kik túlszámban voltak. A nők egy része a férfiakba kapaszkodott, míg másik része elájult. Dulakodás közben többen a vízbe estek. Lengyel László tizenhat éves gimnázista és Bányász Imre, a máramarosszigeti gyalogezred egyik katonája a 92 méteres mély vízbe ugrottak, hogy uszva meneküljenek. A tulthezről szabaduló tutaj már emelkedni kezdett, mire a már kiuszott Bányász a felszállótól kötelet dobott a tutajra, melynek segítségével a partrahozta. A nagy ijedségtől elájultakat egyenkint hordták föl a bányából. Emberéletben nem esett kár.

— **Tolvajlás.** Ma éjjel Deutsch Ármin mozdonyvezetőnek csillag-utcai lakásába az ablakon keresztül ismeretlen tettes behajolt és az ablak melletti székre fektetett szürke kabátot és mellényt ellopta. A tettes a kerítésen átmászott s a kerti ablakon át követte el a tolvajlást.

— **Egy örült ember gyomra.** Gyakran volt rá bizonyíték, hogy az ember gyomra „mindent bevesz”, akár csak a strucc híres gyomra. Ennek a tételnek igazsága mellett a legeklatánsabb példát most egy dr. Gilbert Smith nevű amerikai orvos szolgáltatja, aki egy pacienszt szerzett tapasztalatait. Egy harmincöt éves lengyel emberről van szó, akinek elmebeli képessége már rég gondolkozóba ejtette embertársait és aki utóbb csöndes butaságba esett. Egy évvel

ezelőtt ez az ember le is soványodott, gyakran lázas volt és egyéb tünetek is mutatkoztak rajta és nemsokára rá bekövetkezett a halál. A holttestet felboncolták és az orvosoknak azonnal feltűnt a gyomor nagysága. Felvágták a gyomrát is és a következő tárgyakat találtak benne: két hosszú gummicsövet, öt nagy vörös zsebkendőt, egy teáskanalat, egy nyakkendőt, még benne volt a biztonsági tű is, egy pápaszem, egy őrlő állatnak, alkalmasint egy egérnek a koponyáját és végül egy gummiszallagot. A lenyelt pápaszem egy része már a belekbe furódott. Senki sem tudta előbb, hogy az elmebeteg ember oly előszeretettel viseltetik ily „tápszerek” iránt. Csak egyszer csípték rajta, amikor egy szobatársának óráját akarta lenyelni. Érdekes, hogy ez az ember sohasem panaszkodott fájdalmáról és mindig jó étvágygyal és sokat evett. Egyébként nem igen beszélt és csak folyvást mosolygott, még a szemein se vettek észre semmi feltűnőt sem. Az eset tehát megfelfejthetetlen maradt. Különösen azt tartották az orvosok érthetetlennek, hogyan tudta lenyelni a zsebkendőt és nem fulladt meg. A lenyelt tárgyak egyike másika már évek óta lehetett a gyomrában, így a teáskanal és a két gummicsó. A pápaszem egyik sinje a hasüregbe hatolt, ott átfurta a vesét és alkalmasint így okozója lett a halálnak. Másképp talán a szerencsétlen ember még ma is élne és háborítlanul lenyelte volna szobatársának a zseboráját.

— **Uj fogyasztási szövetkezet.** „Országos fogyasztási szövetkezet” cég alatt nagyszabású szövetkezet van alakulóban. A szövetkezet tagjait hus és húsrúkkal, tej és tejtermékekkel, fűszerárúkkal, szeszes italokkal, fűtési és világítási anyagokkal fogja ellátni és törzstagjainak mindennemű árut egy havi hitelre házhoz szállít. Üzletkörét idővel ki fogja terjeszteni mindennemű közhasználati cikkek eladására, működését azonban mindenekelőtt az élelmiszerek olcsóbbá tételén kezdi. Nem nyereségre alapított vállalatot terveznek, hanem tisztán a tagok érdekeit fogják ápolni. A szervezőbizottság élen Szász József orsz. képviselő áll mint elnök.

— **Kaland a levegőben és a vizen.** Kindelan kapitány a minap fölszállt Madridban a Mária Terézia léghajóval. A hajót a tenger felé vitte a szél, másnap reggel azonban baja történt: a gáz ömleni kezdett belőle és a kapitány veszedelmes helyzetbe került, amelyből menekülni akart. Alatta ment a Goya gőzös, amelyről észrevették segítségét kérő jeleit. A Goya igyekezett elérni a léghajót, de nem sikerült. Este fél nyolc óráig maradt Kindelan kapitány ebben a veszedelmes helyzetben. Akkor már olyan lapos volt a hajója gömbje, hogy alig tudott a levegőben maradni. A kapitány derekára kötötte a mentőövet és leugrott a tengerbe. Három óra hosszat hanykolódott a hullámokon, míg a megmentésére kiküldött hajó rátalált. A léghajó még egyszer fölemelkedett kissé, azután Valencia fölé a földre ereszkedett. Mikor a hajót megtalálták, Kindelan kapitány megmeneküléséről nem tudtak még semmit s azt hitték, hogy elpusztult. A kapitány versenyen indult el a Mária Terézia-val s a verseny ítélőbizottsága neki adta az első díjat.

— **Találtatott a Petőfi sétakertben** egy fekete bőrtárca 42 fillér pénz — és 4 drb. kulcstartalommal. Tulajdonosa jelentkezzék a rendőrségen.

— **Egy község az alkoholizmus ellen.** Lőcsei tudósítónk írja: Richwald szépmegyei község képviselőtestülete az alkoholizmus ellensúlyozása céljából valóban dícséretre és követésreméltó határozatot hozott. Eszerint a község területén az összes korcsmák szombat este 9 ératól hétfő reggel 5 óráig zárva maradnak.

— **Uj cementáru-gyár Kassán.** Göllner Zsigmond, a Vám-utca 2. számú házában modern berendezéssel cementáru-gyárat

létesített. A gyár gyártmányaiból különösen kiemelendő a Thoman féle hornyolt tetőcserép, mely a külföldön, építkezéseknél már teljesen kiszorította a téglatető cserépet. A cement tetőcserép tartósabb, könnyebb fedőanyag, nem ereszt át a vizet és sokkal olcsóbb, amennyiben egy kvadrátméterre 11 drb. tetőcserép kell mindössze. A cement tetőcserép ezenkívül sokkal tűzállóbb is mint a téglacserép. Az új cementgyár, melyet ajánlanak a felvidéki építésszek és építetők közönség figyelmébe az építkezéshez mindennemű cementárúkat készít.

Hirdetések.

Abauj-Torna vármegye alispánja.

8232. szám.

á. i. 1907.

Hirdetmény.

A hidasnemet-zsadány-bödi törvényhatósági közút 34.7—34.8 km. szakaszán levő számu

Győrkei hidnak vasbetonból való újból építését

a vármegye közigazgatási bizottság jóváhagyásának fentartásának mellett **20.900 kor. 95 fillér** az az Huszezerkilencszáz korona 95 fillér összeg erejéig engedélyezem.

A fentemlített munka kivitelének biztosítása céljából **az 1907. évi augusztus hó 19-ik napjának d. e. 10 (tíz) órájára hivatalos helyiségemben tartandó zárt** ajánlati versenytárgyalást hirdetek.

A versenyezni óhajtokat felhívom, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat az ajánlati költségvetéssel, **terv és statikai kimutatással** együtt a kitűzött nap délelőtt 10 óráig hozzam címezve annál is inkább igyekezzetek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fogom venni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségösszeg, illetve az ajánlati költségvetés végösszege 5%-ának megfelelő bánatpénz csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a kassai m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban délelőtt 8-tól délután 2 óráig naponként megtekinthetők s a kiírási művelet is ott megszerezhető.

Kassa, 1907. évi július hó 26-án.

Az alispán helyett:

Ferdinándy Gyula,
vármegyei főjegyző.

1052. sz. 1907.

HIRDETMÉNY.

Abtorna vármegye alispánja folyó évi július hó 18-án kelt 14369/906. sz. rendeletével e vármegye községi részére horganylemezből készitendő községi jelzótábláknak kovácsolt vasoszlopokon való alkalmazását rendelte el. A fent említett jelzótáblák és vasoszlopok beszerzésének biztosítása czéljából 1907. évi szeptember hó 2 napjának d. e. 10 órájára a vármegye alispánja hivatalos helységében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A beszerzendő községi jelző táblák és vasoszlopok száma 300 dr.-ban állapittatik meg, oly kijelentéssel azonban, hogy ezen mennyiség nem végleges és az ajánlat darabonkinti egységárak szerint lesz teendő.

A versenyezni óhajtok felhivataknak, hogy ezen vasoszlopok és jelzótáblákra vonatkozó zárt ajánlataikat 600 kor. bánatpénznek egyidejű csatolása mellett 1907. évi szeptember hó 1-ik napjának d. e. 10 órájáig Abaujtona vármegye alispáni hivatalához nyújtsák be, mert a későbbben érkezettek figyelembe vétetni nem fognak.

Az ezen jelző táblák s ahhoz szükséges vasoszlopok előmérték költségvetése és rajzmintája az alulirt hivatalnál beszerezhető.

M. kir. államépítészeti hivatal.

Kassa, 1907. évi július hó 25-én

MARKÓ GUSZTÁV,
kir. műszaki tanácsos.

MAGYAR ÁLTALÁNOS HITELBANK.

Teljesen befizetett részvénytőke: 60,000,000 K.

Tartalékalap 33,500,000 „

A MAGYAR ÁLTALÁNOS HITELBANK KASSAI FIÓKJA

Fő-utca 12. I. emelet.

Foglalkozik a bankszakmába vágó

összes műveletekkel.

Betéteket tőkekamat-
adómentesen **4%-kal**

kamatoztat.

Hivatalos órák { d. e. 8¹/₂—12-ig.
d. u. 2¹/₂—4-ig.

Kassa leghiresebb, régi

Pék üzlete

állandó vevő körrel, napi 100 korona átlagos bevétellel, teljes üzem felszereléssel, és boltberendezéssel, kedvező feltételek mellett azonnal átadó.

Az üzletet jelenlegi tulajdonosa, más üzlet miatt adja át.

Tudakozódní lehet **HERDICZKY**
o **JÁNOS** háztulajdonosnál. o
KASSA, Főutca 60. szám.

Kiadó: Muranyi József.

BAUERNEBL ÉS FIA, KASSA

SÖRFŐZDE ÉS MALÁTAGYÁR.

Telefon: 78. KASSA Alapított 1857.

Termeli a legjobb minőségben a következő söröket:

KIRALY SÖR ||| **KORONA SÖR** ||| **SOTÉT BAJOR-SÖR**

Legujabb műszaki berendezéssel és mesterséges pincehűtéssel felszerelve.

Nagyobb küldemények saját jéggel hűtött sörszállító-kocsijainkban szállítanak. — A különböző minőségű sörök szállítása palackokban is történik.

Bővebb felvilágosítással, nemkülönben árjegyzékkel kívánatra a serfözde készséggel szolgál.

Royal nagyétteremben kizárólag e serfözde söre méretik ki.

o o o **LELKIISMERETES MUNKA.** o o o

STEINER ADOLF és TSA

csatorna és vízvezeték berendező KASSA, KOVÁCS-UTCA 30.

Elvállalja minden e szakmába vágó munkák elkészítését, pontos és lelkiismeretes kivitelben. Eddig elvégzett munkáinkkal elismerést vívtunk ki.

o o Tessék költségvetést kérni — díjtalan. o o

A KASSAI JELZÁLOGBANK R. T.

további intézkedésig

||| összes régi betéteinek kamatlábát |||

4° o-ra emelte fel **4°** o-ra

és **UJ BETÉTEKET** is ezen kamatra fogad el. E mellett a 10%-os tőkekamatadót is **sajátjából viseli.**

KASSAI NÉPBANK R.-T.

Fő-utca 22. szám I. emelet (saját ház.)

foglalkozik bankszakmába vágó összes ügyletekkel. — Betéteket kamatoztat betétkönyvecskék ellenében és cheque-számlán **adómentes**

||| **4°** o-kal |||

a legelőnyösebb visszafizetési módozatok mellett. Váltókat, kisorsolt értékpapirokat leszámítol. Folyószámlahitelt engedélyez fedezet alapján. Értékpapirokat, külföldi pénznemeket vesz és elad. Szelvénnyeket díjtalanul vált be. — **Felvilágosítások készséggel adatnak.**

Nyomatott VITÉZ A. UT. KASSA